

«۲۰۲۵» سال سرنوشت‌ساز برای میراث جهانی تخت سلیمان

مدیر پایگاه میراث جهانی تخت سلیمان تکاب از لزوم ارائه گزارش از عملکرد ۱۵ ساله این مجموعه به یونسکو خبر داد و گفت: باید در سال ۲۰۲۵ گزارشی از انجام تعهدات مجموعه میراث جهانی ارائه دهیم. حفاظت و حراست بسیار خوب بوده و به سمت احیا حرکت خواهیم کرد.

به گزارش سایت خبری پرسون، محمد امینیان (مدیر پایگاه میراث جهانی تخت سلیمان تکاب) با اشاره به آنکه تمام مداخلات حفاظتی و مرمتی باید تحت نظارت و مورد تایید هیأت راهبردی باشد، گفت: برای رعایت این موضوع سعی شد در این فصل، صرفاً کارهای ساماندهی محوطه و ساختار بصری محیطی از جمله نظافت و حذف گیاهان و علف‌های هرز و ساماندهی مسیرهای دسترسی انجام گیرد.

وی با تاکید بر توجه ویژه به نیروی انسانی در پایگاه‌های میراثی گفت: بیش از ۲۰ نیرو در پایگاه میراث جهانی تخت سلیمان تکاب فعال هستند. اصلی‌ترین سرمایه ما در پایگاه‌ها، نیروی انسانی است و در پایگاه‌ها، نیروهای متخصص برای آینده آموزش داده می‌شود تا استمرار هنرها و مفاهیم معماری گذشتگان را برای آیندگان داشته باشیم.

به گفته مدیر پایگاه میراث جهانی تخت سلیمان تکاب، این مجموعه در سال ۲۰۲۵ گزارش کاملی از وضعیت ۱۵ ساله ثبت جهانی به یونسکو ارائه خواهد داد چراکه یونسکو علاوه بر دریافت گزارش‌های دوره‌ای، بعد از گذشت ۱۵ سال از ثبت جهانی یک مجموعه، برای پایش بهتر گزارش کاملی از وضعیت کلی آن دریافت می‌کند.

او خاطرنشان کرد: درحال بررسی کارهای پژوهشی درخصوص آنچه طی سال‌های گذشته در این مجموعه انجام گرفته، هستیم تا بتوانیم گزارش کاملی آماده کنیم. درواقع باید از فعالیت‌هایی که برای رسیدن به پایداری مجموعه میراث تخت سلیمان در شرایط اقلیمی و محیطی انجام شده، گزارش ارائه دهیم.

امینیان در ادامه بر لزوم احیای دوباره مسیر و راه تاریخی که در گذشته به مجموعه تخت سلیمان می‌رسید، تاکید کرد و گفت: در گذشته، پادشاهان ساسانی پیاده از تیسفون به تخت سلیمان می‌آمدند و این مجموعه، شکوه و عظمت چشمگیری داشت. علاوه بر راه تاریخی که به «راه شمال» معروف است و در مسیر این مجموعه می‌تواند احیاء شود، امنیتی که منطقه در دوره ساسانیان داشت حائز اهمیت است.

مدیر پایگاه میراث جهانی تخت سلیمان درخصوص وضعیت کارگاه‌های مرمت و برپا ماندن داربست‌ها روی آثاری از جمله ایوان غربی که به ایوان خسرو معروف است، گفت: درحال بررسی شرایط برای برچیدن داربست‌ها و طرح جایگزین حفاظت از آثار هستیم که البته برای تحقق آن باید دوره‌ای از گرمایش و سرمایش هوا بگذرد تا بتوانیم شرایط را بررسی کنیم. از نظر بصری وجود این داربست‌ها مشکلاتی ایجاد کرده اما شاید اگر این داربست‌ها نبود، تاکنون این آثار تخریب شده بودند. باید تمام این موارد بررسی شوند و بعد با نظر هیأت راهبردی و تأیید وزارتخانه اقدامات لازم انجام شود. درواقع تلاش ما برای ارائه طرحی جهت برچیدن این داربست‌ها است.

به گفته امینیان، تاکنون تلاش مدیران برای حفاظت از مجموعه بسیار خوب بوده، اما از این پس پلان مدیریتی به سمت احیای تخت سلیمان پیش خواهد رفت. هر بنا، هر اندازه که مناسب مرمت شود، نیازمند احیاست چراکه احیاء همچون چتری بر حفاظت عمل می‌کند. استفاده از ظرفیت‌های بازارچه‌های صنایع دستی و بهره‌گیری از آنچه که بتوان ماندگاری مسافران و گردشگران را افزود، بهترین روش برای احیای این میراث جهانی است. البته تمام این موارد با رعایت اصول و ضوابط حفاظت از میراث جهانی صورت خواهد گرفت.

وی توضیح داد: تخت سلیمان مرکز اصلی سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی از جمله طلا، یشم، عقیق و ... است و می‌توان از این ظرفیت برای احیا و راه‌اندازی محل دائمی بازارچه صنایع دستی جواهرات و سنگ‌های قیمتی بهره جست.

مدیر پایگاه میراث جهانی تخت سلیمان درخصوص حضور سرمایه‌گذار برای توسعه گردشگری در تخت سلیمان گفت: سرمایه‌گذاری در حوزه میراث جهانی با مناسبات خاصی همراه است.

به گفته امینیان، تهیه تقویم فرهنگی و برگزاری مستمر رویدادهای فرهنگی مرتبط با آتشکده آذرگشنسب که در فهرست آثار ملی و جهانی ثبت شده‌اند، همانند جشن‌های ایرانی نوروز، سده، مهرگان و شب یلدا، از مهمترین وظائف و برنامه‌های این پایگاه جهانی است. همچنین برگزاری همایش‌ها و نشست‌های علمی-فرهنگی در مسیر معرفی و پایه‌گذاری مرکز جهانی مطالعات هنر و معماری ساسانی و تهیه و تصویب طرح محتوایی و راه‌اندازی سایت موزه ساسانی-ایلخانی از دیگر برنامه‌های مورد پیگیری پایگاه است.

مدیر پایگاه میراث جهانی تخت سلیمان تکاب یادآور شد: این منطقه مهم‌ترین مرکز پرورش اسب‌های معروف ساسانیان بوده است و هنوز هم ظرفیت این مهم در این منطقه وجود دارد. حتی افسانه‌ها و اسطوره‌هایی در این خصوص وجود دارد که می‌گویند اسب‌های امپراتوری ساسانیان هنوز زیر غارهای منطقه هستند و صدایشان را مردم می‌شنوند! این‌ها ظرفیت‌های منطقه است که می‌توان از افسانه‌ها و اسطوره‌ها با رعایت واقعیات علمی و

مستند برای احیای تاریخ منطقه استفاده کرد.